

Het Witte Lotusblad

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Loge Witte Lotus

Jaargang 7—nummer 12
december 2012

BELGIE/BELGIQUE

P.B./P.P.

2000 ANTWERPEN
GROENPLAATS

BC 30217

Colofon:

Maandblad
Erkenningnummer
P708093

Versijnt niet in juli en augustus.

De Belgische Theosofische Vereniging vzw
zetelt in 1000 Brussel, Geuzenplaats 8.

Verantwoordelijke uitgever :

Sabine Van Osta
p/a Milisstraat 22 - 2018 Antwerpen

Alle activiteiten van de BTV-loges te
Antwerpen gaan door in de Milisstraat 22,
2018 Antwerpen, tenzij anders vermeld.

Voor de inhoud van de artikels zijn enkel
de auteurs verantwoordelijk, hij vormt
geen uitdrukking van enig standpunt van
de BTV en haar afdelingen.

Loge Witte Lotus is nu ook te vinden op
Facebook en Twitter (<http://twitter.com/LogeWitteLotus>)

In dit nummer:

<i>De drie doelstellingen BTV-loges te Antwerpen</i>	1
<i>Martha Nussbaum en de Phaedrus van Plato</i>	2
<i>De broederschap der Polairen Jean Baptiste Willermoz</i>	3 4
<i>Programma Loge Witte Lotus Vrijheid van denken</i>	7
<i>Kalender december 2012 & januari 2013 Belgische Theosofische Vereniging</i>	8

De drie doelstellingen

De Theosofische Vereniging kent de volgende doeleinden:

1. Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.
  2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
  3. Het onderzoeken van de onverklaarde wetten van de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.
- De Theosofische Vereniging streeft voor haar leden een volledige vrijheid van denken na. Instemming met bovenstaande drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

De Belgische Theosofische Vereniging vzw

Loges in Antwerpen

Loge Antwerpen

Bijeenkomsten - secretariaat:
Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Voor alle informatie kan u terecht:
Telefoon: (03) 827 43 62 of (03) 272 58 53
E-mail : eddy.doms@pandora.be

Loge Witte Lotus

Bijeenkomsten: Milisstraat 22, 2018 Antwerpen
Secretariaat: Molenkouter 13 Bis, 2890 Sint-Amands
Telefoon: (0476) 879 968 of (0486) 631 997

Website: <http://www.logewittelotus.be>
E-mail: info@logewittelotus.be
IBAN BE 92 7360 0139 2723 - BIC KREDBEBB
tnv Vandekerkhove & Van Osta & Opgenhaffen

Loge Witte Lotus - Lezing op zondag 2 december 2012 om 11.00 uur - OC Katrinahof, Fromentinstraat 1, 2050 Antwerpen

Martha Nussbaum en de Phaedrus van Plato

Hugo Cardon

In een vorig artikel (Het Witte Lotusblad januari 2012) werd de biografie van de Amerikaanse filosofe MARTHA NUSSBAUM geschetst en werden de hoofdlijnen getekend van haar denken. Het onderwerp van de lezing van 2 december zal haar verrassende interpretatie zijn van de wijsgerige (ook theosofische) ARCHITEKST, Plato's *Phaedrus*. De frequente vertalingen van haar publicaties en enkele tv-optredens hebben haar de status gegeven van filosofische cultfiguur. Als rode draad loopt door haar wijsgerige interpretaties van literaire en filosofische werken de COGNITIEVE waarde die zij toekent aan EMOTIES.

In brede kring werd zij hier te lande bekend met *Wat liefde weet*. *Emoties en moreel oordelen* (1998), waarvan het eerste hoofdstuk, over de *Phaedrus*, afkomstig is uit haar later vertaald magnum opus *De Breekbaarheid van het goede*. *Geluk en ethiek in de Griekse filosofie en literatuur* (2006). Hier benadert zij verrassend de teksten van Plato en Aristoteles en de Griekse tragedies als verschillende antwoorden op de vraag 'HOE TE LEVEN?'. Door deze benadering laat zij zich niets gelegen aan het onderscheid tussen drama en filosofie, maar toont zij bovendien de praktische en immer ACTUELE RELEVANTIE aan van beide genres. Volgens Nussbaum wil Plato door zijn denken de wisselvalligheid van het leven zoveel mogelijk onder controle krijgen door het goede als eenduidig en rationeel te omschrijven, terwijl Aristoteles en de tragedieschrijvers dit streven als illusoir bestempelen. Voor hen is het goede meervoudig, soms intern tegenstrijdig, zodat menselijke keuzes een tragisch karakter kunnen hebben, pijnlijk aanschouwelijk gemaakt in de tragedie. *De breekbaarheid van het goede* biedt een duidelijke kijk op Nussbaum's belangstelling en de thema's die zij hier aansnijdt, komen in later werk terug: het tragische karakter van het goede leven, de complexiteit van morele oordeelsvorming, de rol van emoties daar-

in, het praktische karakter van de filosofie, de rol van filosofie en literatuur in morele opvoeding en het belang van stijl in filosofie en literatuur. Zij formuleert in dit werk ook de opvallende hypothese dat drama en literatuur wellicht beter dan filosofische teksten in staat zijn ons moreel oordeel te scherpen.

Haar volgende boek, *Love's Knowledge. Essays on philosophy and literature* (1990) - waarvan het essay over Marcel Proust terug te vinden is als hoofdstuk 2 in *Wat liefde weet* - gaat nader in op de aristotelische ideeën over morele oordeelsvorming. Het complexe, veranderlijke en vaak ook unieke karakter van de ervaring maakt dat algemene formuleringen van waarden en normen ons handelen weinig richting geven. LITERAIRE verhalen daarentegen zijn in staat ons gevoelig te maken voor alle mogelijke relevante nuances in een situatie. Deze teksten spreken onze rationele vermogens aan, maar zij spreken door hun stijl ook onze verbeelding, onze empathie en emoties aan, die volgens Nussbaum een belangrijke plaats in morele oordeelsvorming zouden moeten innemen.

www.bol.com

Haar boek *The therapy of desire. Theory and practise in Hellenistic ethics* (1994) - waarvan het essay over de *Medea* van Seneca terug te vinden is als hoofdstuk 3 in *Wat liefde weet* - toont dat Nussbaum de filosofie zeker niet haar bestaansrecht wil ontzeggen, maar dat zij wel dicht bij de alledaagse ervaring zou moeten staan. Zij grijpt terug naar de hellenisten, die filosofie beschouwden als 'geneeskunde voor de ziel', omdat wijsbegeerte de mens een THERAPIE aanbiedt: het corrigeren van de

cognitieve en normatieve opvattingen die aan bepaalde emoties ten grondslag liggen. Nussbaum gaat wel niet mee in de poging van de hellenisten om de emoties uit het goede leven te bannen, zij blijft trouw aan de morele theorie van Aristoteles en de tragici.

Haar tweede magnum opus, *Oplevingen van het denken*. *Over menselijke emoties* (2004) is een pleidooi voor de waardigheid en de morele kracht van emoties. Hoofdstukken zijn ondermeer: behoefte en erkenning, muziek en emoties, meedogen in het filosofische debat en in het publieke domein, ladders van liefde, scheppingskracht, christelijke verheffing bij Augustinus en Dante, romantische verheffing bij Emily Brontë en Mahler, democratisch verlangen bij Walt Whitman, herschepping van het dagelijks leven bij Joyce.

Door haar aanstelling aan de rechtsfaculteit laat Nussbaum haar belangstelling voor literatuur, emoties en recht samenkomen en durft zij stellen dat het recht gebaat zou zijn bij een grotere aandacht voor literatuur. Daarnaast heeft haar denken een steeds duidelijker POLITIEKE DIMENSIE gekregen. In recenter werk wijst zij erop dat het goede leven voor mensen ook altijd een sociaal leven is. Zeker in onze samenlevingen waarin uiteenlopende groepen met elkaar moeten leven en waardenpatronen dus niet zonder meer gedeeld worden, hebben individuele beslissingen over het goede leven ook sociale en politieke repercussies. Samen met de ontwikkelingseconoom, filosoof en Nobelprijswinnaar AMARTYA SEN werd Nussbaum betrokken bij een onderzoeksproject van de Verenigde Naties voor een reconstructie van de 'basale menselijke vermogens', die ieder mens zou moeten kunnen verwezenlijken. Ook belangstelling en engagement voor FEMINISTISCHE thema's worden in de laatste jaren zichtbaar. Haar ervaringen die zij opdeed in 1997 tijdens een reis langs verschillende ontwikkelingsprojecten voor vrouwen in India, vonden weerslag in een boek.

Vervolg op pagina 3

De Broederschap der Polairen, een voorpost van de Meesters?

Christian Vandekerkhove

Er wordt wel eens gezegd dat de Meesters van de Hiërarchie werken via een heel netwerk dat vertrekt vanuit een aantal kloosters of esoterische groepen in haar directe omgeving. De adepten die in deze centra werkzaam zijn, zouden - naast hun energetisch werk waar wij niet veel van begrijpen - als doel hebben *op alle mogelijke manieren* de mensheid boodschappen te geven om deze in staat te stellen *zelf* haar ontwikkeling te verzorgen. De Meesters kunnen het niet voor ons doen.

Een vrij tastbaar voorbeeld van deze boodschappen, zijn de Mahatmabrieven. Na nauwkeurig onderzoek, moeten we vaststellen dat de tekst op de papieren drager werd gezet op een manier, die door de huidige stand van de wetenschap niet kan worden verklaard. Hiervoor verwijst ik graag naar het werk van

Vernon Harrison (1). Met andere woorden, zelfs als we niet kunnen bewijzen dat de brieven van de Meesters komen, toch weten we zeker dat ze op paranormale wijze zijn ontstaan en dan is de relatie tot de Meesters - in de actuele context - een vrij voor de handliggende hypothese.

<http://shadowtheatre13.com/sevenscals.html>

Reeds bijna een eeuw komen, via channeling, bij gevoelige personen teksten door, die aan de meesters worden toegeschreven. Deze teksten verschillen heel erg in niveau en moeten individueel naar waarde worden geschat. Bovendien verklaren de Meesters zelf dat zij heel vaak niet zelf communiceren, maar deze taak aan hun chela's delegeren.

Naast deze genoemde methodes bestaan nog een aantal excentrieke communicatiesystemen met de Meesters, waarvan hieronder een minder bekende, maar wel interessante!

De Ontmoeting

Ons verhaal begint in 1908. Een Italiaan, Mario Fille, brengt zijn vakantie door in Bagnaia, sedert 1928 een deelgemeente van Viterbo, zo'n 100 km ten noorden van Rome. Vanaf het begin van zijn verblijf was hem een zonderlinge man opgevallen. Het was een lange, oude man, ascetisch, met diepliggende ogen en met bruingebrande huid van in de zon te lopen.

Na rondvragen bij de lokale bevolking, vernam hij dat de man Vader Julius

werd genoemd. Hij woonde in een bouwvallige hut in het bos en zou toverkrachten bezitten. Er werd ook aangeraden hem te mijden, hoewel hem niet echt iets ten laste kon worden gelegd. Hij leefde van kruiden en vruchten, zo werd gezegd. De oude man was *persona non grata* in het stadje en de omringende landerijen en wijngaarden, want ze vreesden dat zijn toverij misschien de oogst zou kunnen laten mislukken.

Mario voelde zich heel erg door deze kluienaar aangetrokken en alle waarschuwingen ten spijt, trok hij het bos in op zoek naar de hut van de oude man. Het leek dat de kluienaar reeds lang op de jongeman had gewacht. Deze wilde hem geld, andere kleding en een beter onderdak aanbieden, maar zijn aanbod werd vriendelijk geweigerd. De kluienaar kwam niets te kort en het was zijn taak daar te blijven tot hij voor een lange reis zou worden weggeroepen.

De jongeman bleef Vader Julius dagelijks bezoeken en had diepgaande gesprekken met hem over Broederschap, Liefde en Goedheid, maar ook over zaken als pijn en opoffering.

Op een dag vond hij de oude man bewusteloos en met een grote wond aan knie op de weg. Hij verbond de wond en hielp de man terug naar zijn hut. Enkele dagen later was de knie als bij wonder helemaal genezen.

De laatste dag van de vakantie bracht Mario een laatste bezoek aan Vader Julius. Deze noemde hem voor de eerste keer "mijn zoon" en gaf hem enkele vergeelde papieren, die een fragment zouden zijn van het Boek van de Wetenschap van Leven en Dood. De oude man voegde hier nog aan toe:

- Mocht je ooit hulp of raad nodig hebben, dan moet je enkel de instructies opvolgen uit dit manuscript. Je zult je antwoord krijgen.
- Op een dag zal ik misschien zelf antwoorden.

Daarnaast krijgt de jongen nog *tot nader*

Vervolg van pagina 2

Martha Nussbaum

Hugo Cardon

Zij afficheert zich nu nadrukkelijk als een intellectueel die wil bijdragen aan de vorming van de publieke opinie in de Verenigde Staten, waarbij zij een lans breekt voor het KOSMOPOLITISME, reeds door Socrates en de stoïcijnen verwoord. Zij gaat ook de discussie aan over ONDERWIJSHERVORMINGEN, die volgens haar door een kortzichtige focus op nuttige vaardigheden ons vermogen tot kritisch oordelen aantasten en zo een ernstige bedreiging vormen voor de democratie. Haar overtuigend manifest tegen dit recent streven binnen het onderwijs verscheen in 2011 onder de titel *Niet voor de winst. Waarom de democratie de geesteswetenschappen nodig heeft.*

Wie meer wil weten over dit onderwerp, nodigen we heel graag uit op de voordracht die doorgaat in het OC Katrinahof - Fromentinstraat 1 te 2050 Antwerpen-Linkeroever, op zondag 2 december 2012 om 11.00 uur.

Vervolg van pagina 3

De Broederschap der Polairen, een voorpost van de Meesters?

Christian Vandekerkhove

order een strenge zwijgplicht over het manuscript, want als hij deze zaken aan anderen zou doorgeven, zou zowel hij als die anderen gevaar lopen van krankzinnigheid of dood.

Het Orakel van de Astrale Krachten

Alles draait hier om trillingen en frequenties, zowel van getallen als kleuren. De methode van *het Orakel van de Astrale Krachten* gaat ongeveer als volgt: om te beginnen moet je beschikken over een bepaalde hoge zielentrilling, die slechts weinigen gegeven is. Eerst moet je je heel erg op je vraag concentreren. Dan moet je ze opschrijven, samen met je geboortedatum, je familienaam en voor- en achternaam en eveneens de meisjesnaam en geboortedatum van je moeder. Bovendien moet dit alles in het Italiaans gebeuren. Met de neergeschreven tekst worden dan ingewikkelde berekeningen gemaakt, die je dan met je eigen psychische kracht moet uitzenden naar het Orakel. Het antwoord dat je terugkrijgt bestaat uit een lange reeks getallen, die dan weer moeten gedecodeerd worden!

Het vervolg van het verhaal

Enkele jaren later ontmoet Mario in Egypte een andere Italiaan, genaamd Accomani. In een droom ontvangt Mario eindelijk de toestemming om zijn waardevolle tekst met zijn landgenoot te delen.

Ze experimenteren een tijd met het systeem en de ontvangen antwoorden zijn verbazend accuraat!

Via het orakel trachten ze Vader Julius op te sporen, maar ze krijgen als antwoord dat hij naar de Himalaya is vertrokken en niet zal wederkeren.

Accomani krijgt van de Meesters de naam Zam Bhotiva toegewezen, waaronder hij enkele boeken zou publiceren in verband met de Polairen en het Orakel (zie literatuurlijst onderaan). Er wordt verder geantwoord dat de heremiet een gezondene was van de Grote Witte Loge en die tot taak had de komst voor te bereiden van de Geest onder het teken van de Roos en het Kruis. Verder

krijgen beide mannen via het Orakel opdracht om de Broederschap der Polairen, waarvan de leden in de 15de eeuw waren uiteengedreven, terug op te richten. Ze krijgen opdracht een centrum op te richten in Parijs. Hier

rose-croix.org

Jean-Baptiste Willermoz

Lieve Opgenhaffen

De redactie van Het Witte Lotusblad ontving een artikel onder de titel: 'Willermoz en de terugkeer van de ziel in de wereld'.

*Dit artikel, geschreven door Yves Vandenberg, geeft een aparte kijk op een heel veelzijdig persoon: **Jean Baptiste Willermoz**.*

Om het artikel voor de lezers begrijpbaar te maken, leek het ons aangewezen om eerst even wat informatie te geven over wie Willermoz was en wat hij betekende voor het esoterisme in de 18^e eeuw.

Wanneer we de geschiedenis van het esoterisme overlopen, komen we heel wat personen tegen van wie het meer dan de moeite waard is om even stil te staan bij hun verwezenlijkingen. Een man wiens naam verbonden is met de Vrijmetselarij, de Elus-Cohen, het magnetisme en dan vooral de Gerectificeerde Schotse Rite (GSR) was *Jean-Baptiste Willermoz*.

Hij werd geboren op 10 juli 1730 als oudste uit een gezin van 13 kinderen. Al heel jong en in navolging van zijn vader, opende hij een stoffenwinkel in

zouden ze jaren blijven in het pand, gelegen aan de Avenue Junot 36, bij Montmartre. Het werd dadelijk een succes. Ze wisten zich te omringen door enkele bekende namen, zoals Maurice Magre, Jean Marquès-Rivière, Fernand Divoire en anderen. De leiding van de groep bestond uit 72 leden, waaronder 9 voor het bestuur werden verkozen. Deze 72 leiders zouden onder invloed staan van een soort magnetisme, genaamd de *Rode Stralen*. De beweging heeft op een bepaald moment zo'n uitstraling dat hun maandblad, het Bulletin des Polaires op tienduizend exemplaren wordt verspreid!

Wordt vervolgd ....

(1) Vernon Harrison, Ph.D.: *H.P. Blavatsky en de SPR, Theosophical University Press, 2001.*

Lyon, de stad die vanaf de 16de eeuw, dankzij de goede wevers, een sterke groei kende in de verwerking van zijde. Willermoz werd een belangrijk handelaar in zijdestoffen.

Lyon was toen niet enkel gekend om zijn zijde. Het was ook een belangrijke katholieke stad en, we zouden het kunnen omschrijven, de Franse Hoofdstad van het esoterisme en het occultisme, en een draaischijf voor de Vrijmetselarij.

In 1750, op 20-jarige leeftijd werd Willermoz geïnitieerd in de Vrijmetselarij. Hoewel we voorlopers van de vrijmetselarij al vinden in de 13de/14de eeuw, wordt toch algemeen aangenomen dat de moderne Vrijmetselarij is ontstaan, in Londen op 24 juni 1717. Datum waarop vier Londense loges, tijdens een vergadering, administratief fuseerden en een Grootmeester kozen om deze vereniging te leiden. Deze datum is op zich historisch en wel omdat hier een jurisdictie werd gecreëerd waarvan de

Vervolg van pagina 4

Jean Baptiste Willermoz

Lieve Opgenhaffen

soevereiniteit zich uitspreidt tot alle loges in de ganse wereld. Deze *moederloge* kreeg de naam: *Grootloge van Engeland*.

De eerste loges verschenen in Frankrijk rond 1725 en de allereerste loge die werd opgericht in Lyon dateert uit 1744, zes jaar voor de initiatie van Willermoz.

In 1752 kreeg hij zijn meestergraad en sindsdien bezocht hij alle loges uit de omgeving van Lyon. Op 24 juni 1753 werd hij Meester van de loge *La Parfaite Amité*, een loge die hij eerder dat jaar had gesticht. Deze loge zou door de Grootloge van Frankrijk erkend worden op 21 november 1756.

Willermoz bekleedde al snel een belangrijke plaats binnen de Vrijmetselarij en bereikte zo de hoge graden van die tijd, zoals deze van *Rose-Croix*.

Rond 1760 werd hij een van de belangrijkste personen van de *Grand Loge des Maîtres Réguliers de Lyon*.

In 1765 veranderde het vrijmetselaarsparcours van Willermoz. Toen hij het bestaan vernam van de *Ordre des Chevaliers Maçons élus coëns de l'univers*, sloot hij zich aan bij deze orde. Kort na zijn toelating tot de orde ontmoette hij, in 1766, Martinès de Pasqually, de Grootmeester en oprichter van de orde.

de Pasqually stelde zijn orde voor als de 'ware vrijmetselarij', dit in tegenstelling tot de vrijmetselarij van die tijd, die hij 'apocrief' beoordeelde.

Het is een feit dat de vrijmetselarij toen in een crisis verkeerde. De loges waren bevolkt met veel intellectuelen, edelen en burgerij, die de oorspronkelijke spirituele idealen verloren waren en de loges bezochten, net zoals zij de 'salons' bezochten.

De orde van de Elus-Cohen is een systeem van hoge graden rond een specifieke leer: deze van de reïntegratie. De rituelen zijn complex en vol van de 'goddelijke magie': de theurgie.

Willermoz werd een van de trouwste leerlingen van de Pasqually en bereikte heel snel de hoogste graad: Réau-Croix.

Hij gaf zich met volharding over aan de theurgie en de ontelbare dagelijkse periodes van gebed, zoals aanbevolen door de Grootmeester.

Willermoz werd bekoord door de leer van de orde. Toch is hij enigszins ontgoocheld in de capaciteiten van zijn leermeester. De Pasqually had toen het schrijven van de reglementen, de rituelen en de instructies, nog niet afgewerkt. Het vertrek van de Pasqually naar Haïti - om een erfeniskwestie op te lossen - deed geen goed aan de werking binnen de loges.

Willermoz

<http://mirandum.wifco.com/jean-baptiste-willermoz.php>

Eind 1773 vestigt de secretaris van de Pasqually, Louis-Claude de Saint-Martin, zich bij Willermoz. Daar schreef Saint-Martin zijn eerste werk: *Des erreurs et de la vérité*. Dit boek zou in 1775 uitgegeven worden door een Elus-Cohen van de stad, Jean-André Périsset-Duluc, boekhandelaar-drukker. Martinès de Pasqually overleed op Haïti op 20 september 1774. De orde, zonder haar stichter, nam af en werd al snel 'in slaap' gedaan.

Het esoterisch leven van Willermoz gaat nu een nieuwe periode in. In de jaren 1770 maakte hij kennis met baron Karl von Hund (1722-1776). Hund was de oprichter van een vrijmetselaarsrite die een filiatie van de tempeliers vorderde: de *Stricte Observance Templière* (S.O.T.).

Deze orde domineerde op dat moment de vrijmetselarij in Duitsland.

Hund maakte van de vrijmetselarij de *Ordre du Temple poursuivi* en hij ontwikkelde een soort van 'ridder-geest'. Elk nieuw lid nam de naam aan van een ridder en zo nam Willermoz in 1774 de naam aan: *Eques ab Eremo* (*Eques*, ridder in het Latijn). De leerlingen van de Pasqually volgden heel snel het voorbeeld van Willermoz en sloten zich bij deze nieuwe orde aan.

Deze orde is dan in volle verandering en tussen de leden waren er een aantal die de wettigheid van de tempeliersfiliatie betwijfelden. Willermoz wierp zich al snel op, met de hulp van de oud-leden van de Elus-Cohen, als de hervormer van de *Stricte Observance Templière*. Nadat hij het vertrouwen had gewonnen van de hertog van Brunswick (*Eques a Victori*) en Charles de Hesse-Cassel (*Eques a Leone Resurgent*), twee leiders van de orde, organiseerde hij in Lyon in november 1778 een van de meest befaamde vrijmetselaarsconventies: de *Convent des Gaules*. Hier liet hij door de Orde de leer van de Pasqually (zonder de theurgie) aannemen. De nieuwe orde kreeg toen de naam: *Ordre des Chevaliers Bienfaisants de la Cité Sainte*.

Het ritus telt 8 graden: 4 symbolische graden: Apprenti, Compagnon, Maître en Maître écossais de Saint André. Na deze graden treedt men binnen in de *Ordre intérieur*, die van de C.B.C.S. (*Chevaliers Bienfaisants de la Cité Sainte*), bestaande uit twee graden: *Écuyer novice* en *Chevalier Bienfaisant de la Cité Sainte*. Daarna komen de geheime graden: *Profès* en *Grand Profès*.

Om zich nog beter te kunnen richten op het werk van de Vrijmetselarij verkocht Willermoz, in 1782, zijn winkel in zijdestoffen en ingevolge onenigheid binnen de Duitse *Stricte Observance* organiseerde hij, in juli 1782, de Conventie van Wilhelmsbad, waaraan 33 Europese vertegenwoordigers deelnamen. Willermoz wou de verschillende regimes (de Duitse, de Oostenrijkse, de Italiaanse en de Zwitserse) samenbrengen. Zijn concept werd uiteindelijk aanvaard en *Le*

Vervolg op pagina 6

Vervolg van pagina 5

Jean Baptiste Willermoz

Lieve Opgenhaffen

Rite Ecossais Rectifié werd een feit. Hij schreef alle instructieteksten bestemd voor de leden. Voor de graden Profès en Grand Profès speelt de leer van de reïntegratie een fundamentele rol.

Wie deze rituelen en instructies van de Rite Ecossais Rectifié bestudeert, kan zich de vraag stellen of de leerling van de Pasqually hier niet de meester overtreft. Willermoz is er in geslaagd een symbolische structuur en een coherent vrijmetselaarsritueel te creëren, gesteund op een specifieke leer.

Het is ontengsprekelijk dat, na de dood van de Pasqually, de orde van de Elus-Cohen op sterven na dood was, doch de leer van de stichter kent een zeker voortbestaan in de Rite Ecossais Rectifié.

Ondanks het feit dat de orde heel snel uitbreiding nam, werd haar groei toch geremd door de opkomst van het magnetisme. Tegen het einde van 1783 begint het mesmerisme zich te verspreiden in Lyon. Het therapeutisch vermogen van het magnetisme passioneerde. Dankzij de ontdekkingen van de Markies de Puységur zou het magnetisme al heel snel een nieuwe richting aannemen. Puységur had inderdaad vastgesteld dat een persoon, in een magnetische slaap gebracht, heel talentvol over een opvallende helderziendheid beschikte en in staat was te antwoorden op vragen met betrekking tot het onzichtbare.

Iedereen die zich bezighield met het esoterisme en in de eerste plaats de oud Elus-Cohen werd bekoord door de spectaculaire kant van deze praktijk. Ze zagen hierin een nieuwe manier en vooral een eenvoudiger manier dan de theurgie van de Pasqually, om te praten met het onzichtbare. Willermoz ontsnapte niet aan deze geestdrift. Vanaf 1784 nam hij deel aan de Société Magnétique *La Concorde*, gesticht in Lyon door Dr. Dutrech. Hij was gepassioneerd door het magnetisme en voor een tijdje liet hij al zijn vorige bezigheden achterwege. Hij was overtuigd dat hij nu een nieuw instrument had om zijn zoektocht tot een goed einde te brengen. Hij magneti-

seerde volgens de procedures van de Puységur en nam juffrouw Rochette als medium. Na de euforie van het begin was hij al snel ontgoocheld. In april 1785 bracht men hem echter een geschrift, geschreven ter zijner attentie, door een mysterieus 'Agent Inconnu'. Een medium, in een magnetische

Martines de Pasqually
fm-symbolism.com

slaap, de hand geleid door het onzichtbare en de auteur van de teksten onbekend. In de boodschappen werd hem gevraagd om een geheime groep op te richten: *la Société des Initiés*. Het doel van deze vereniging was: het worden van het 'algemeen centrum van het licht van de laatste tijden en van de perfecte en oorspronkelijk initiatie'. Willermoz zag dit als een beloning voor zijn vroegere inspanningen. Enthousiast organiseerde hij een loge voor deze nieuwe vereniging: *la loge Éluë et Chérie de la Bienfaisance*.

Volgens de instructies doorgegeven door de *Agent Inconnu*, is de intrede in de Société des Initiés enkel gereserveerd voor de leden van de Rite Ecossais Rectifié. Ook Saint-Martin aanvaarde om in te treden, om deel te kunnen nemen aan de scéances van de *Agent*. De initiële geestdrift was na een jaar verdwenen. De boodschappen van de *Agent* waren vaak onbegrijpelijk, vol van tegenstrijdigheden en aan de belofte werd niet voldaan. Willermoz kreeg argwaan over de authenticiteit van de boodschappen, zeker omdat het medium zich niet kenbaar wou maken. Uiteindelijk, in april 1787, maakte de *Agent* zich bekend. Het was een

vrouw, juffrouw de Vallière Marie-Louise de Monspey, stiftsdame van Remiremont. Ze was de zuster van Alexandre de Monspey, een zeer bekende magnetiseur uit Lyon, die tevens een Elus-Cohen was. Enkele maanden later riep Willermoz een vergadering bijeen van de leden van de Société des Initiés. Hij legde zijn twijfels en zijn ontgoochelingen voor en kondigde aan dat hij zich terugtrok als voorzitter van de groep.

Voor Willermoz brak een nieuwe periode aan, die werd voorafgegaan door de moeilijkheden veroorzaakt door de Franse Revolutie. De stad kende een catastrofale economische crisis. Nadat in 1793 de Jacobijnen de macht hadden overgenomen, revolteerden de bewoners van Lyon. Van 8 augustus tot 9 oktober 1793 stonden bewoners en leger tegenover elkaar. De gevechten waren hardnekkig en de stad werd uiteindelijk toch ingenomen. Tot de val van Robespierre, op 27 juli 1794, waren de vergeldingen verschrikkelijk. In november 1794 vluchtte Willermoz uit Lyon, om te ontsnappen aan een arrestatie. Na enige tijd kwam hij terug in zijn stad maar de Rite Ecossais Rectifié was toen 'in slaap'.

In 1795 huwde Willermoz met Jeanne-Marie Pascal, een jonge vrouw die hem in 1804 een dochter zou schenken. Het kind stierf op jonge leeftijd.

In 1797 deed de stad Lyon een beroep op Willermoz om mee te werken aan de reorganisatie van de instellingen welke door de Revolutie waren vernietigd. Hij werd toen een van de 5 bestuurders, belast met de heropbouw van de werken van barmhartigheid van het Hotel-Dieu, een activiteit die hij gratis deed.

In juni 1800, hij was toen 70 jaar oud, werd hij door de Eerste Consul benoemd tot 'Algemeen Raadgever van de Rhône'. Hij werd meerdere malen herkozen en zou die functie uitoefenen tot in 1815.

In het jaar 1805 werd een zoon geboren, in wie Willermoz alle hoop stelde.

Loge Witte Lotus - Lezingen op zondagochtend van 11:00u tot 13:00u

Locatie: OC Katrinahof - Fromentinstraat 1 - 2050 Antwerpen Linkeroever

02/12/2012	Hugo Cardon	M. Nussbaum en de Phaedrus van Plato
06/01/2013	Guido Hoste	Een kabbalistische kijk op de mens als microkosmos
03/02/2013	Mintze van der Velde	H.P.B en het Elektrisch Universum
03/03/2013	Hans Janssen	Esoterisch Christendom
07/04/2013	Yves Vandenberg	Vrijmetselarij, achter de verschijningsvorm
05/05/2013	Christian Vandekerkhove	Atlantis en Lemurië

Zondaglezingen: Vrijwillige bijdrage
Info: (0486) 631 997 en (0476) 879 968

Iedereen is van harte welkom!

Vervolg van pagina 6

Jean-Baptiste Willermoz

Lieve Opgenhaffen

Ondanks de veranderingen in zijn leven, was hij zijn mystieke bezigheden niet vergeten. In 1809 besteedde hij een groot deel van zijn tijd aan het perfectioneren van de rituelen van de Rite Ecosais Rectifié, voornamelijk die van Maître Ecosais de Saint André.

Willermoz was bijna tachtig jaar toen hij eraan dacht om zich terug te trekken. Toch had hij nog de wens om de Chevaliers Bienfaisants de la Cité Sainte, waarvan de werken onderbroken werden door te Revolutie, te herstellen. Onder het Empire, reorganiseerde de orde zich heel langzaam in verschillende steden zoals Strasbourg, Marseille, Aix, en in Zwitserland.

Willermoz bereidde tevens zijn opvolging voor met zijn neef Antoine Pont.

Hij besliste toen ook om alle instructies op te schrijven, bestemd voor zijn zoon. Zijn wens was namelijk om de esoterische leringen, die hij had opgedaan tijdens zijn lange ervaring als geïnitieerde, door te geven aan zijn zoon. De teksten, die meerdere schriften tellen, vermelden voornamelijk de leer van de Pasqually. Zijn zoon zou helaas niet de kans krijgen om ze te bestuderen. Hij overleed in 1812.

In 1818 verzamelde Willermoz al deze instructies in een enkel boek. Enkele stukken werden gepubliceerd door Paul Vulliaud in 1929. In 1948 verscheen een editie door Gérard van Rijnberk.

Rond 1818 schreef Willermoz ook *Traité des deux natures divine et humaine*

réunies indivisiblement pour l'éternité et ne formant pour l'éternité qu'un seul et même être dans la personne de Jésus-Christ. In deze tekst haalt hij aan: de mysteries van de incarnatie, deze die de mens betreffen, de zoon van Adam, en deze die betrekking hebben op Jezus Christus, de nieuwe Adam. Willermoz gebruikte hier niet de woordenschat die eigen is aan de vrijmetselarij. De theorieën van de Elus-Cohen zijn echter alomtegenwoordig.

Willermoz, die wel eens de patriarch van de vrijmetselarij wordt genoemd, overleed op 29 mei 1824. Zijn laatste rustplaats vond hij op het kerkhof van Loyasse, niet ver van het graf van Meester Philippe de Lyon.

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap. Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn

leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

Loge Witte Lotus

Zondaglesingen gaan door in het Katrinahof - Fromentinstraat 1 - 2050 Antwerpen
Alle andere activiteiten vinden plaats in de Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Kalender december 2012

Kalender januari 2013

MA	DI	WO	DO 20:00-22:00	VR	ZA	ZO 11:00-13:00
					1	2 MARTHA NUSSBAUM
3	4	5	6 GRONDBE- GINSELEN THEOSOFIE	7	8	9
10	11	12	13 VIVEKACHU- DAMANI	14	15	16
17	18	19	20 DE SLEUTEL TOT DE THEOSOFIE	21	22	23
24/31	25	26	27 GEEN STUDIE- KLAS !!!	28	29	30

MA	DI	WO	DO 20:00-22:00	VR	ZA	ZO 11:00-13:00
	1	2	3 GRONDBE- GINSELEN THEOSOFIE	4	5	6 KABBALIS- TISCHE KJK
7	8	9	10 VIVEKACHU- DAMANI	11	12	13
14	15	16	17 DE SLEUTEL TOT DE THEOSOFIE	18	19	20
21	22	23	24 TOEGEPASTE THEOSOFIE	25	26	27
28	29	30	31 VRIJ ONDER- WERP			

Loge Witte Lotus - december 2012

Loge Witte Lotus - januari 2013

02/12/2012 Martha Nussbaum en de
Phaedrus van Plato
06/12/2012 Grondbeginselen der theosofie
13/12/2012 Ethiek: Vivekachudamani
20/12/2012 De sleutel tot de theosofie
27/12/2012 **Geen bijeenkomst !!!**

Zie pagina 2

03/01/2013 Grondbeginselen der theosofie
06/01/2013 Een kabbalistische kijk op de mens als
microkosmos
10/01/2013 Ethiek: Vivekachudamani
17/10/2013 De sleutel tot de theosofie
24/01/2013 Toegepaste Theosofie
31/01/2013 Vrij onderwerp

Voor meer informatie omtrent de programma's kunt u terecht op (0476) 879 968 en (0486) 631 997.

De Belgische Theosofische Vereniging

De Theosofische Vereniging werd opgericht te New York op 17 November 1875. Haar internationaal hoofdkwartier is gevestigd te Adyar (Chennai), India. Zij is een ontmoetingsplaats van zoekers naar waarheid en heeft afdelingen in vele landen over de hele wereld.

In Europa is een Internationaal Theosofisch Centrum gevestigd te Naarden (Nederland). In België zijn er loges te Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Leuven. Zij organi-

seren met grote regelmaat voordrachten en studiebijeenkomsten en sommige, waaronder die in Brussel en Antwerpen, beschikken tevens over een uitgebreide bibliotheek. De voornaamste taak van de vereniging bestaat erin gelijkgestemde mensen bij elkaar te brengen en hen te stimuleren in hun zoekproces naar waarheid.

Loge Antwerpen werd opgericht in 1899. Loge Witte Lotus was tot voor kort de

jongste loot uit de Belgische Theosofische familie. Opgericht in 2006, beoogt deze Loge eveneens een aantrekkingspool te zijn voor zoekers naar en onderzoekers van waarheid.

“In het leven der mensen zijn rechtvaardigheid, waarheid, zelfbeheersing en standvastigheid de hoogste kwaliteiten.”

Marcus Aurelius - Overpeinzingen
ISBN 90-202-8310-3 - p34.6